

**DRUGO NAHAJALIŠČE PODVRSTE *PRETNERIA METKAE MIRAE*
BOGNOLO & KOFLER, 2001
(COLEOPTERA: CHOLEVIDAE: LEPTODIRINAE)**

Bojan KOFLER

Podlubnik 301, SI-4220 Škofja Loka
e-mail: bojan.kofler@telemach.net

Izveleček – Prisankova jama (kat. št.: 8050) na Prisojniku v Julijskih Alpah (severozahodni del Slovenije) je tipsko nahajališče podvrste hrošča podzemlarja *Pretneria metkae mirae*. Jama Križki podi 30 (kat. št.: 3774) na bližnjem Razorju je dve desetletji po odkritju še vedno njeno drugo znano nahajališče, ki je od tipskega oddaljeno v zračni črti 2,25 kilometra.

KLJUČNE BESEDE: Coleoptera, Cholevidae, Leptodirinae, *Pretneria*, Slovenija

Abstract – SECOND LOCALITY OF THE SUBSPECIES *PRETNERIA METKAE MIRAE* BOGNOLO & KOFLER, 2001 (COLEOPTERA: CHOLEVIDAE: LEPTODIRINAE)

The cave Prisankova jama (Cad. No.: 8050) on Mount Prisojnik in the Julian Alps (north-western part of Slovenia) is the type locality of *Pretneria metkae mirae*. The cave Križki podi 30 (Cad. No.: 3774) on Mount Razor is the second known place where this subspecies was found. It is situated 2.25 kilometers in a direct line from the classical finding place.

KEY WORDS: Coleoptera, Cholevidae, Leptodirinae, *Pretneria*, Slovenia

Leta 1997 sem pod vrhom Prisojnika odkril novo, še ne registrirano jamo. Poime-novana je bila Prisankova jama (kat. št.: 8050) in je danes edina znana jama na tej gori. Nahaja se na nadmorski višini 2390 metrov, dolga je 224 metrov in globoka 102 metra. Raziskal sem dostopne dele jame, globoko brezno na koncu jame pa so raziskali moji kolegi iz jamarskega društva DRP Škofja Loka, ki so jamo tudi registrirali. V letih 1997 do 2000 sem opravil biološke raziskave, ki so prinesle odkritje nove

Slika 1: *Pretneria metkae mirae* – naravna velikost 3,0 – 3,5 milimetrov (foto Miroslava Kofler)

podvrste hrošča iz rodu pretnerij. Z Marcom Bognolom sva jo leta 2001 opisala kot *Pretneria metkae mirae* (Slika:1).

V letih 2000 do 2002 sem našel mirino pretnerijo tudi v jami Križki podi 30 (kat. št.: 3774), ki se odpira pod vrhom 2601 meter visokega Razorja. Jama je tako postala in po dveh desetletjih tudi ostala njeno najdišče.

Jama Križki podi 30 leži jugovzhodno od tipskega nahajališča na Prisojniku in je v zračni črti od njega oddaljena 2,25 kilometra. Jamo so leta 1972 odkrili, raziskali in leta 1976 oddali zapisnik člani JK Ljubljana matica in University of Bristol SS. Registrirana je pod katastersko številko 3774. Vhod vanjo (Slika:2) je na vzhodnem pobočju Razorja, na nadmorski višini 2400 metrov, kar je primerljivo z nadmorsko višino vhoda v Prisankovo jamo. Začne se s spodmolom, iz katerega vodita dva rova. Rov, ki se spušča, je bil v času mojih obiskov zalit z ledom in nedostopen. Drugi rov je bil pohođen in se je polagoma dvigal. Po več deset metrih se je zožil in končal z ozko, neprehodno razpoko. Ker se jama nahaja v visokogorju in je odročna ter dostopna le nekaj mesecev v letu, sem se odločil za uporabo talnih pasti (pit-fall traps) z vabo (trohneče meso) in tekočino za konzerviranje. V tej hladni jami sem nastavil pasti dvakrat (od avgusta 2000 do avgusta 2001 in od avgusta 2001 do avgusta 2002). Poleg pretnerije so se ulovili še primerki krešiča mangartskega brezokca:

***Pretneria metkai mirae* Bognolo & Kofler, 2001**

Ulov: 23.7.2000 - 17.8.2001: 3 ♂, 5 ♀; 17.8.2001 - 13.8.2002: 1 ♂, 1 ♀. Leg., det., coll. B. Kofler. Primerki so shranjeni v moji privatni zbirki (zbirka CBKS, Škofja Loka, Slovenija).

***Anophthalmus manhartensis manhartensis* Meschnigg, 1943**

Ulov: 23.7.2000 - 17.8.2001: 8 ♂, 3 ♀; 17.8.2001 - 13.8.2002: 1 ♂, 1 ♀. Leg., det., coll. B. Kofler. Primerki so shranjeni v moji privatni zbirki (zbirka CBKS, Škofja Loka, Slovenija).

Primerki mirine pretnerije so se ulovili v osrednjih delih rova, kjer so bili ob obiskih v mesecu avgustu še prisotni ostanki ledu. Primerke mangartskega brezokca pa sem našel le v končnih, nezaledenelih delih rova.

Glede na primernost habitata *Pretneria metkai mirae* poseljuje vsaj visokogorsko območje Prisojnika in Razorja, verjetno pa tudi Škrlatice in Špika. Ulovljena je bila le na nadmorskih višinah okrog 2400 metrov. Večletne raziskave v nižje ležeči Jami nad Sovatno (kat. št.: 3167), ki leži na nadmorski višini 1850 metrov, niso potrdile njene prisotnosti.

Slika 2: Vhod v jamo Križki podi 30 (foto Miroslava Kofler)

Literatura

Jamarska zveza Slovenije, 2018: *Kataster jam*, Ljubljana

Bognolo, M., Kofler, B., 2001: *Pretneria metkae mirae* ssp.n. (Coleoptera:Cholevidae) from Mount Prisojnik, Slovenia. *Acta entomologica slovenica*, 9 (2): 113-118

Kofler, B., 2003: Prisankova jama in njena podzemeljska favna hroščev. *Acta entomologica slovenica*, 11 (2): 163-170

Prejeto / Received: 8. 2. 2019